

Nr 58

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om vissa anslag för budgetåret 1955/56 till musikaliska akademien med musikhögskolan jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under åttonde huvudtiteln (punkt 74, s. 110—113 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1955) föreslagit riksdagen att till Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inredning och utrustning av nya lokaler för budgetåret 1955/56 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

Kungl. Maj:t har vidare i samma proposition beträffande kapitalbudgeten (bilaga 29, punkt 3, s. 4 och 5 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1955) föreslagit riksdagen att till Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan för budgetåret 1955/56 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sandler m. fl.* (I: 68) och den andra inom andra kammaren av herr *Hallén m. fl.* (II: 303), i vilka hemställts, dels att riksdagen måtte besluta att i enlighet med byggnadsstyrelsens förslag anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor för utförande av den andra etappen i nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan, dels ock att det av statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet för budgetåret 1955/56 föreslagna anslaget av 300 000 kronor till musikaliska akademien med musikhögskolan för inredning och utrustning av nya lokaler höjes med 60 000 kronor till 360 000 kronor för i motionerna angivet ändamål.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena hänvisas — i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande — till motionen I: 68.

Av statsrådsprotokollet inhämtas bland annat följande.

Till nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan har för budgetåren 1953/54 och 1954/55 anvisats investeringsanslag å tillhoppa 3 300 000 kronor. Nybyggnaden är avsedd att utföras i tre etapper. Första

etappen — kostnadsberäknad till 3 600 000 kronor — skall omfatta byggnad för musikhögskolans undervisningslokaler. De hittills anvisade anslagen avser denna etapp, som nu är under utförande. Andra etappen skall omfatta en byggnad, som skall inrymma bland annat administrationslokaler samt en stor orgelsal. Den tredje etappen skall avse en byggnad för högskolans bibliotek och för musikhistoriska museet.

Byggnadsstyrelsen har för nästa budgetår hemställt om ett investeringsanslag av 2 300 000 kronor, varav 300 000 kronor för slutförande av första etappen och 2 000 000 kronor för utförande av andra etappen.

Departementschefen har beträffande investeringsanslaget anfört följande.

För slutförande av den pågående första etappen av ifrågavarande byggnadsföretag bör för nästa budgetår anvisas det av byggnadsstyrelsen begärda beloppet av 300 000 kronor. Byggnadsstyrelsen har också föreslagit en ytterligare medelsanvisning för nästa budgetår för att möjliggöra att andra etappen påbörjas omedelbart efter första etappens slutförande. Jag har tyvärr med hänsyn till nödvändigheten av att iakttaga restriktivitet i fråga om investeringsverksamheten i rådande konjunkturläge icke ansett mig böra tillstyrka detta förslag. Förevarande investeringsanslag torde därför för budgetåret 1955/56 böra uppföras med det angivna beloppet av 300 000 kronor.

För inredning och utrustning av första etappen och viss del av andra etappen har *musikaliska akademien* för nästa budgetår hemställt om ett reservationsanslag av 732 000 kronor, varav 210 000 kronor till anskaffande av möbler m. m. för första etappen, 352 000 kronor till anskaffande av musikinstrument m. m. för första etappen samt 170 000 kronor till anskaffande av orgel till stora orgelsalen i andra etappen. Enligt akademiens framställning måste beställning av nämnda orgel på grund av lång leveranstid göras två år i förväg och delikvid verkställas vid beställningen.

Departementschefen har beträffande reservationsanslaget anfört huvudsakligen följande.

Någon anslagsanvisning för nästa budgetår för ett omedelbart igångsättande av andra etappen av nybyggnaden har jag tyvärr icke funnit möjlighet att tillstyrka. Då fråga nu är om anvisande av medel för nästa budgetår till inredning och utrustning av akademiens och musikhögskolans nya lokaler, är därför aktuell endast sådan medelsanvisning som avser första etappen.

Musikaliska akademien anhåller om ett inrednings- och utrustningsanslag å 732 000 kronor. Av detta belopp avser tillhoppa 562 000 kronor möbler, musikinstrument och andra inventarier till första etappen. För möbler har akademien därvid beräknat 210 000 kronor. Byggnadsstyrelsen har efter en detaljgranskning av förslaget i denna del funnit, att en besparing med 38 000 kronor bör vara möjlig att genomföra. Statskontoret har till-

styrkt viss ytterligare, icke närmare motiverad beskärning. För egen del förordar jag en medelsanvisning till möbler med det av byggnadsstyrelsen tillstyrkta beloppet av (210 000 — 38 000 =) 172 000 kronor.

För övrig inredning och utrustning av den nya byggnaden — främst musikinstrument — har akademien anhållit om en medelsanvisning av tillhoppa 352 000 kronor. I likhet med remissmyndigheterna finner jag vissa svårigheter föreligga att sakligt bedöma detta medelsbehovs storlek. Jag har emellertid funnit mig kunna godtaga de av akademien i denna del gjorda beräkningarna och tillstyrker därför det begärda beloppet.

För inredning och utrustning av första etappen av nybyggnaden för musikaliska akademien med musikhögskolan tillstyrker jag alltså en medelsanvisning av (172 000 + 352 000 =) 524 000 kronor eller avrundat 520 000 kronor. Emellertid bör detta belopp lämpligen kunna fördelas på två budgetår. Jag tillstyrker för nästa budgetår ett anslag av 300 000 kronor.

I motionerna I: 68 och II: 303 har anförts bland annat följande.

Ett avslag på byggnadsstyrelsens framställning skulle innebära, att utförandet av andra och tredje etapperna fördröjdes minst ett år i jämförelse med vad som tidigare avsetts. De stora olägenheter, som uppstår redan därigenom att byggnadskomplexet utföres i etapper och icke i ett sammanhang, skulle naturligtvis genom ett dylikt uppskov ytterligare förvärras. Mellan musikaliska akademiens sekretariat och musikhögskolans ledning måste ett dagligt samarbete äga rum, och de båda institutionerna utnyttjar i stor utsträckning samma personal. Detta samarbete måste i hög grad försvåras och kompliceras av att de båda institutionerna under en övergångstid förläggas till olika platser i staden.

Även undervisningen blir under en övergångstid splittrad på två håll, emedan orgelsalen i den nuvarande akademibygnaden måste användas i avvaktan på färdigställande av den nya orgelsalen, som ingår i nybyggnadens andra etapp, och även en del annan undervisning, särskilt föreläsningar, måste förläggas till de nu av högskolan disponerade lokalerna. Särskilt för musikhögskolans elever men även för dess lärare blir följderna av att undervisningen förläggs till två olika, relativt långt från varandra belägna platser synnerligen stora, i all synnerhet som musikhögskolan på grund av undervisningens speciella natur och individuella karaktär icke kan ha en sådan arbetsordning som exempelvis folkskoleseminarier med inrutade lektionstider och mellanliggande raster.

Musikhögskolans lärare och elever behöver ha ständig tillgång till akademiens bibliotek. Notmaterial behöver ofta omedelbart ställas till förfogande, och för undervisningens smidiga bedrivande är det oundgängligen nödvändigt att biblioteket finnes inom nära räckhåll.

Det är sålunda för musikaliska akademien, musikhögskolan och akademiens bibliotek synnerligen angeläget, att den övergångstid, som kommer att ligga mellan tiden för musikhögskolans överflyttning till de nya undervisningslokalerna och hela byggnadskomplexets fullbordande, blir så kort som möjligt.

Av det nu relaterade bör framgå, att betydande olägenheter, innefattande jämväl att totalkostnaden för beredande av tidsenliga lokaler för musikhögskolans verksamhet säkerligen ökas, föranledes av ett uppskov med andra byggnadsetappens igångsättande. Motionärerna är väl medvetna om att hänsyn i fråga om den totala investeringsvolymen varit ett avgörande

motiv för uppskovet och att bifall till denna motion, liksom till andra motioner avseende investeringsanslag, innebär en utvidgning av den volym som vid finansplanens uppgörande ansetts tillräddig. Från enskilda motionärers sida vore det givetvis förmåtet att tilltro sig något säkert omdöme i vad mån en utvidgning av den totala investeringsvolymen kan vara försvarlig. Icke minst därför att även andra investeringskrav sannolikt kommer att motionsvägen framföras har motionärerna ansett det tillbörligt, att byggnadsplanen för musikaliska akademien blir föremål för vederbörande utskotts och riksdagens prövning, och har därför icke kunnat underlåta att i det syftet ställa yrkande om andra byggnadsetappens påbörjande utan uppskov.

Helt oberoende av utfallet av denna prövning synes oss den andra angelägenhet vara, som motionen vill påkalla uppmärksamhet för och som gäller förberedande åtgärder för anskaffande av under alla förhållanden för verksamheten behövlig instrumentutrustning. Departementschefen har för nästa budgetår icke räknat med något anslag för anskaffande av den stora orgeln för den i byggnadsplanens andra etapp ingående orgelsalen. Såsom akademien i sina anslagsäskanden framhållit, måste emellertid en sådan orgel beställas minst två år före den tid då instrumentet skall stå färdigt att tagas i bruk, och enligt gällande praxis skall en tredjedel av totallikviden erläggas vid beställningen. Även om utförandet av den andra etappen av nybyggnaden för musikaliska akademien med musikhögskolan skulle uppskjutas till budgetåret 1956/57, måste sålunda beställningen göras allra senast vid ingången av budgetåret 1955/56 och en tredjedel av totalkostnaden för instrumentet utbetalas till vederbörande firma vid samma tidpunkt.

Departementschefen har ansett, att anslaget till anskaffning för inredning och utrustning av första etappen av nybyggnaden, 524 000 kronor, lämpligen kan fördelas på två budgetår och för budgetåret 1955/56 föreslagit anvisande av 300 000 kronor för detta ändamål. Detta anslag bör emellertid ökas med ungefär en tredjedel av 170 000 kronor för att möjliggöra beställning av den i andra etappen ingående stora orgeln.

Utskottet. Det vid 1953 års riksdag godkända förslaget till nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan har utformats så, att byggnadsföretaget skall kunna utföras i tre särskilda etapper, avseende den första en byggnad för musikhögskolans undervisningslokaler, den andra en byggnad inrymmande huvudentré, administrationslokaler, aula och en stor orgelsal samt den tredje en byggnad för biblioteket och musikhistoriska museet. De totala kostnaderna för byggnadsföretaget har enligt prisläget den 1 juli 1952 beräknats till 8 500 000 kronor, varav 3 600 000 kronor för första etappen, 2 000 000 kronor för andra etappen och 2 900 000 kronor för tredje etappen. Härav har hittills för första etappen anvisats sammanlagt 3 300 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag för nästa budgetår beträffande byggnadsföretagets fortsättande avser anvisande av ett investeringsanslag av 300 000 kronor till slutförande av den första etappen. En av byggnadsstyrelsen gjord framställning om anvisande därutöver av 2 000 000 kronor för att möjliggöra

att andra etappen påbörjas omedelbart efter första etappens slutförande har departementschefen, under åberopande av nödvändigheten av att i rådande konjunkturläge iakttaga restriktivitet i fråga om investeringsverksamheten, ansett sig icke böra tillstyrka.

I motionerna I: 68 och II: 303 har i överensstämmelse med byggnadsstyrelsens nyssnämnda förslag yrkats, att förutom det av Kungl. Maj:t äskade beloppet av 300 000 kronor måtte för nästa budgetår anvisas 2 000 000 kronor för utförande av den andra byggnadsetappen.

Utskottet hyser full förståelse för vad i motionerna anförts därom, att byggnadskomplexets utförande i etapper medför olägenheter beträffande såväl undervisningen och biblioteksverksamheten som administrationen och att det fördenskull är angeläget, att övergångstiden mellan första etappens färdigställande och hela byggnadsföretagets fullbordande blir så kort som möjligt. Det vore från dessa synpunkter otvivelaktigt lämpligast, att arbetet med andra etappen kunde igångsättas i omedelbar anslutning till första etappens slutförande. Utskottet har likväl icke funnit sig böra för ifrågasvarande ändamål förorda en utökning av investeringsramen för nästa budgetår eller en omfördelning inom densamma. Utskottet anser sig således icke böra tillstyrka bifall till motionerna i denna del utan biträder i förevarande avseende Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t snarast möjligt till förnyad prövning upptager frågan om erforderlig kapitalinvestering för fortsättande av ifrågasvarande byggnadsföretag med andra och tredje etapperna.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande medelsanvisningen för nästa budgetår till inredning och utrustning avser 300 000 kronor av det för första byggnadsetappen erforderliga totalbeloppet, av departementschefen beräknat till 520 000 kronor. Såsom framgår av den förut lämnade redogörelsen har akademien i detta sammanhang även äskat ett belopp av 170 000 kronor för anskaffande av orgel till stora orgelsalen i den andra byggnadsetappen. Akademien har därvid utgått från att den första etappen kommer att vara färdig att tas i bruk höstterminen 1956 samt att andra etappen skulle vara fullbordad ett år senare ävensom att beställning av orgeln måste göras två år i förväg och dellikvid verkställas vid beställningen.

I motionerna har i förevarande avseende yrkats, att för nästa budgetår måtte utöver det av Kungl. Maj:t äskade beloppet anvisas 60 000 kronor, motsvarande erforderlig dellikvid för orgeln vid beställning.

Utskottet har med den ståndpunkt, utskottet i det föregående intagit till frågan om storleken av investeringsanslaget för nästa budgetår, icke heller i nu förevarande avseende funnit sig böra biträda motionärernas yrkande. Utskottet tillstyrker, att reservationsanslaget till inredning och utrustning för nästa budgetår uppföres med det av Kungl. Maj:t äskade beloppet av 300 000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 68 och II: 303, såvitt gäller kapitalbudgeten, till *Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan* för budgetåret 1955/56 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor;

b) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 68 och II: 303, såvitt gäller driftbudgeten, till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inredning och utrustning av nya lokaler* för budgetåret 1955/56 under åttonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

Stockholm den 22 mars 1955

På statsutskottets vägnar:
MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit
från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Ohlon, Iwar Anderson, Näsgård, Leander, Boman, Näsström, Gustaf Andersson, Einar Persson, Nils Theodor Larsson, Sunne, Elfving, Rikard Svensson och Arrhén; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Svensson i Ljungskile, Åkerström, Hoppe, Staxäng, Johansson i Mysinge, Widén, Thapper, Jansson i Kalix, Blidfors, Löfroth, Andreasson, fröken Vinge, fröken Olsson och herr Svensson i Stenkyrka.